

UZH, Slavisches Seminar, Plattenstrasse 43, CH-8032 Zürich

Adresse

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
U Kříže 8, Praha 5 – Jinonice, 158 00

Prof. Dr. Tomáš Glanc
Universität Zürich
Slavisches Seminar
Plattenstrasse 43
CH - 8032 Zürich
Telefon +41 44 634 3503
Mobil +41 767 22 9695
tomas.glanc@uzh.ch

Zürich, 08. 08.2019

Posudek vedoucího diplomové práce

Mrián Ort

**Předpoklady a souvislosti pálení knih v současném Rusku a
ruskojazyčných komunitách na východě Ukrajiny**

Diplomová práce Mariána Orta se zabývá výrazným společenským jevem s dalekosáhlými kořeny. Pálení nebo jiné techniky ničení knih provázejí dějiny lidstva. Jde o strategie symbolického ničení určitých fragmentů kolektivní paměti, o devastaci části intelektuálního, kulturního, společenského, náboženského, filozofického nebo politického dědictví. Tento fyzický útok na knihu se stává specifickým v Guttenbergově éře, kdy prostřednictvím knihtisku rukopis může být zveřejněn v teoreticky nekonečném množství exemplářů, rozhodně však postrádá singularitu rukopisu nebo-li originálu, nerozmnoženého rukopisu. Tím i pálení nebo jiné ničení jednotlivé knihy nebo i určitého množství knih znamená spíš demonstraci samotného aktu ničení, než skutečnou a definitivní likvidaci obsahu knihy. Tak se pálení nebo jiné techniky ničení knih stávají demonstrací síly a ovládnutí určitého segmentu dědictví, zároveň ovšem prozrazují slabost a strach aktérů, jejich bezmoc vůči předmětu jejich aktivity a jeho „agické síle, kterou se pokoušejí omezit nebo zrušit fyzickou anihilací.

Marián Ort si je ve své práci vědom tohoto historického, ne-li odvěkého rozměru zacházení s knihou. Ve třetí kapitole diplomové práce věnuje tomuto tématu pozornost, ačkoliv je zjevné, že tak činí jen okrajově. Nepochybně by rámcovému pojednání o praxi pálení / ničení knih v dějinách lidské civilizace bylo možné věnovat mnohonásobně víc pozornosti a doložit obrovské množství konkrétních příkladů z různých částí světa a

historických epoch. Domnívám se přesto, že absence podrobnějšího pojednání na toto téma není slabinou diplomové práce, tím spíš, že by vzhledem k žánru a rozsahu textu stejně mohlo jít jen o několik náznaků.

Dípolamnt se místo toho podrobněji věnoval společensko-politickému klimatu a ideologickým proudům v současném Rusku, které podle jeho názoru umožňují nebo dokonce nepřímo motivují pálení knih. Autor si dobře uvědomuje, že popisem tohoto “podhoubí” nemůže sugerovat žádnou kauzalitu ani jakýkoliv (jiný) přímý vztah mezi ideologickým diskurzem a vandalismem zaměřeným na knihy. Přesto tato část, obsažená v první kapitole, působí jako seriózní pokus popsat, z jakých myšlenkových proudů, výroků, stanovisek a politických praktik může vykristalizovat akt krajního barbarství vůči knize. Ort se dobře zorientoval v dění na různých “frontách” současného Ruska a jeho líčení působí věrohodně, srozumitelně a kompetentně.

Obsahovým jádrem diplomové práce je pak druhá kapitola, popisující konkrétní případy, které autor představuje věcně a s vědomím záludností a nebezpečí, které představuje skutečnost zprostředkovaná digitálními technologiemi a sociálními médii. Ort obezřetně a kriticky zachází se zjištěnými informacemi, podrobuje každou z nich zkoumání věrohodnosti, zdroje, pravosti. Tato explicitní pozornost věnovaná verifikaci je cenná jak věcně, tak i metodologicky.

Marián Ort svou diplomovou práci prokázal, že je schopen samostatné odborné práce. Vybral si společensky brizantní téma a zpracoval je zodpovědně a samostatně, kriticky a s ohledem na souvislosti zkoumané problematiky. Zohlednil také komparativně (bez hlubšího vhledu do analogických případů v jiných zemích) mezinárodní souvislosti jevu.

Za zmínku stojí také začlenění ukrajinského konfliktu, respektive anexe Krymu a ruské intervence na Ukrajině. Tato konfrontace s mnoha rysy války sice nestojí ve středu diplomandova zájmu, nicméně je vhodným příkladem propagandistické eskalace, která může vést mimo jiné i k aktům emocionálně zbarveného fyzického ničení nosičů informace a hodnot (jakým jsou knihy).

Doporučuji proto práci jednoznačně k obhajobě. Vzhledem k počtu dosažených bodů (viz níže) navrhuji hodnotit práci známkou “výborně”.

Bodové hodnocení

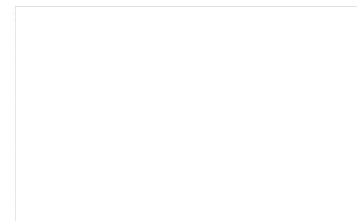
Bodový zisk za práci	Hodnocení
0-50 bodů	Neprospěl, nedoporučeno k obhajobě
51-60 bodů	Dobře (3)
61-80 bodů	Velmi dobře (2)
81-100 bodů	Výborně (1)

Diplomové práce

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Hodnocení vedoucího práce
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>hodnotí se zvládnutí obsahové (věcné) stránky práce, splnění zadaného úkolu, využití výzkumných metod apod.</i>	38 bodů
přínos a novost práce	<i>hodnotí se přínos a novost práce pro informační vědu v ČR</i>	20 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>hodnotí se zejména využití odkazů a pramenů v textu, korektnost citování; hodnotí se využití cizojazyčných pramenů; (v případě plagiátů je student vyřazen ze studia bez další obhajoby)</i>	20 bodů

slohové zpracování	<i>hodnotí se čtivost textu, skladba vět, odborný styl vyjadřování, rozsah práce</i>	11 bodů
gramatika textu	<i>hodnotí se gramatická úroveň práce, hrubky, čárky ve větách apod.</i>	5 bodů
CELKEM		94 bodů

Tomáš Glanc